

Videregående opplæring
Ungdom utenfor opplæring og arbeid

Rettigheter, muligheter og utfordringer

Inntak til videregående opplæring

Fortrinn

Individuell behandling

Ordinært

Muligheter for tilrettelegging og spesialundervisning

TILRETTELEGGING

Tolærer, «høydeopphold», skjevdeling, «plogging», forsterkning med assistenter mm

Grunnkompetanse

- Færre fag
- Mer utplassering i YFF
- Mer opplæringen i de fagene man har
- Deltid

Fritak for vurdering med karakter eller fag

- Sidemål, kroppsøving, 2. fremmedspråk

Fritak for inntil to fellesfag

- Mulighet i noen tilfeller og i noen YF

Utvidet opplæringstid

SPESIALUNDERVISNING

Når elever ikke får tilfredsstillende utbytte

«Alt er prøvd» og § 5-4

Få PPT på banen som samarbeidspartner

Mål kan være både grunnkompetanse og ordinært løp

Utvidet opplæringstid for elever med spesialundervisning etter § 5-1

Eleven må søke fylkeskommunen innen 1. desember. Bruk skjemaet:

Søknad om utvidet tid: https://skjema.vtfk.no/skjema/VTFK0073/Sknad_om_utvidet_tid

Det skal fattes et vedtak i forkant av søknadsfrist til skoleplass

1. februar

2.

**Søknad om utvidet opplæringstid for elever som skal ut som
lærekandidater (f.eks. OKTAV) gjøres i løpet av 2. år**

Dette gjelder for: Elever som har vedtak om spesialundervisning og
avvik fra fag- og timefordeling (arbeidslivstrening).

1.

Søknad om utvidet opplæringstid Vg1, Vg2 eller Vg3 over 2 år.

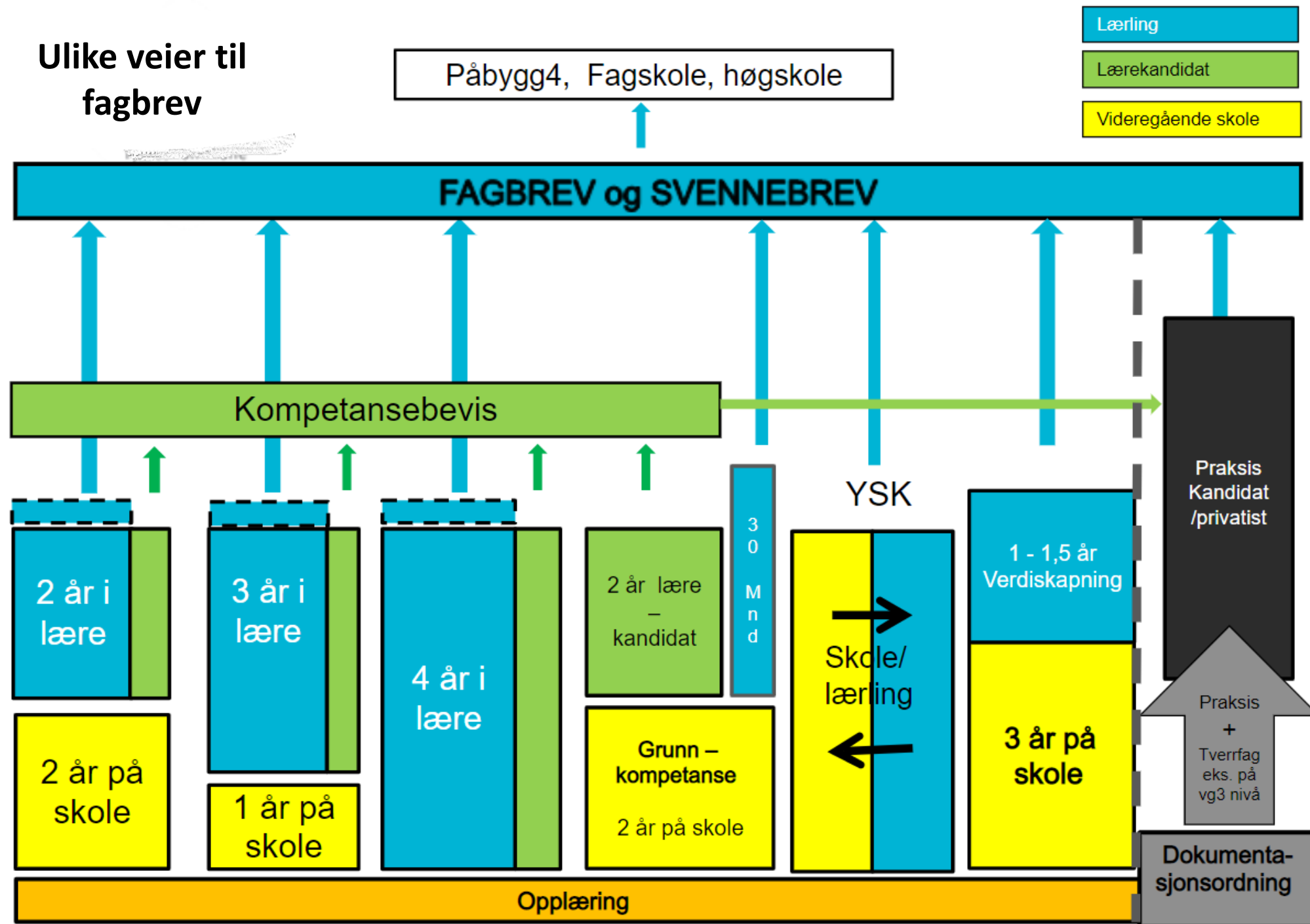
Dette gjelder for: Elever med karakterer, som skal kvalifisere seg
videre. Elever må ha vedtak om spesialundervisning og ha mål om
studie- eller yrkeskompetanse.

3.

**Søknad om et 4. eller 5. skoleår gjøres i siste året med
ungdomsrett.**

Dette gjelder for: Elever med vedtak om spesialundervisning med
avvik i fag og fag- og timefordelingen (hverdagslivstrening – skal ikke
ut i lære).

Ulike veier til fagbrev

Når skolen ikke fungerer som opplæringsarena

Ungdom mestrer ikke skolen fordi:

- De mangler tilhørighet i et trygt skolemiljø
- Møtes ikke med respekt, sett og tatt på alvor
- Har dårlige relasjoner til lærere og andre elever
- Manglende kompetanse i skolen på psykisk helse
- Liten mulighet for tilrettelegging, faglig og sosialt

Noen eksempler på alternative opplæringsarenaer i Vestfold og Telemark

Tilpasset opplæring på nett for ungdom

- Målgruppe

- Ungdomsrettselever som ikke kan delta i ordinær undervisning selv med tilrettelegging
- ME, angst, spiseforstyrrelser, mobbing, PTSD, traumer, overfølsomhet, autisme, crohns osv.

- Fagtilbud

- Studiespesialisering innenfor språk, samfunnsfag og økonomi
 - Studiekompetanse gjennom 23/5 regelen
 - Påbygg til generell studiekompetanse
 - Fellesfag yrkesfag
- Noen ungdommer følger fellesfagene på tilpasset og programfagene sammen med de voksne
 - Noen voksne følger tilpasset opplæring på nett (samme målgruppe)

Økt fra 70 til 120 elever
i året
fra VTFK.
Har ca. 25 elever fra
andre fylker

Alternativ opplæring på SMI-skolen

Skolen er alternativ opplæringsarena for elever i videregående skole som ikke har tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen ved en av fylkets videregående skoler.

Skolen vektlegger forutsigbarhet og trygghet, og elevene får tett oppfølging av kontaktlærere og faglærere.

Opplæringen gis i små/store grupper med to lærere i hver faggruppe. Det blir tilrettelagt for hver enkelt elevs behov.

Skolen har fokus på elevens sosiale utvikling gjennom kurs og aktiviteter i et livsmestringsperspektiv.

Det jobbes tett med elevens morskole, foresatte, helsepersonell og andre hjelpeinstanser.

Skolen skal gi et spesialpedagogisk og et sosialpedagogisk tilbud som fremmer inkludering og hindrer utenforskap.

Ungdom utenfor opplæring og arbeid

Målgruppen til Oppfølgingstjenesten er ungdom mellom 16 -21 som ikke er i formell opplæring eller i arbeid

- ✓ Skoleåret 2020 – 2021 : 13 400 ungdommer utenfor opplæring og arbeid.
- ✓ Nedgang i antall i målgruppen siden 2012 (7000)
- ✓ Stort fokus på gjennomføring, mange tiltak og satsinger - flere fullfører
- ✓ Oppfølgingstjenesten har et lovpålagt ansvar for målgruppen
 - svært ulikt organisering, ressursbruk og satsninger i de ulike fylkene
 - regionreformen en utfordring, flere fylker er ikke ferdigorganisert
 - kan derfor være utfordring med kontaktpersoner
- ✓ Nasjonal gruppe for OT – felles satsinger, fokus på målgruppens synlighet og rettigheter, og å spre de gode tiltakene.

Færre ungdommar i oppfølgingstenesta dei siste åra

Oppfølgingstjenestens mål og oppgaver

Formål : Få ungdommene i målgruppen *tilbake til opplæring eller arbeid*

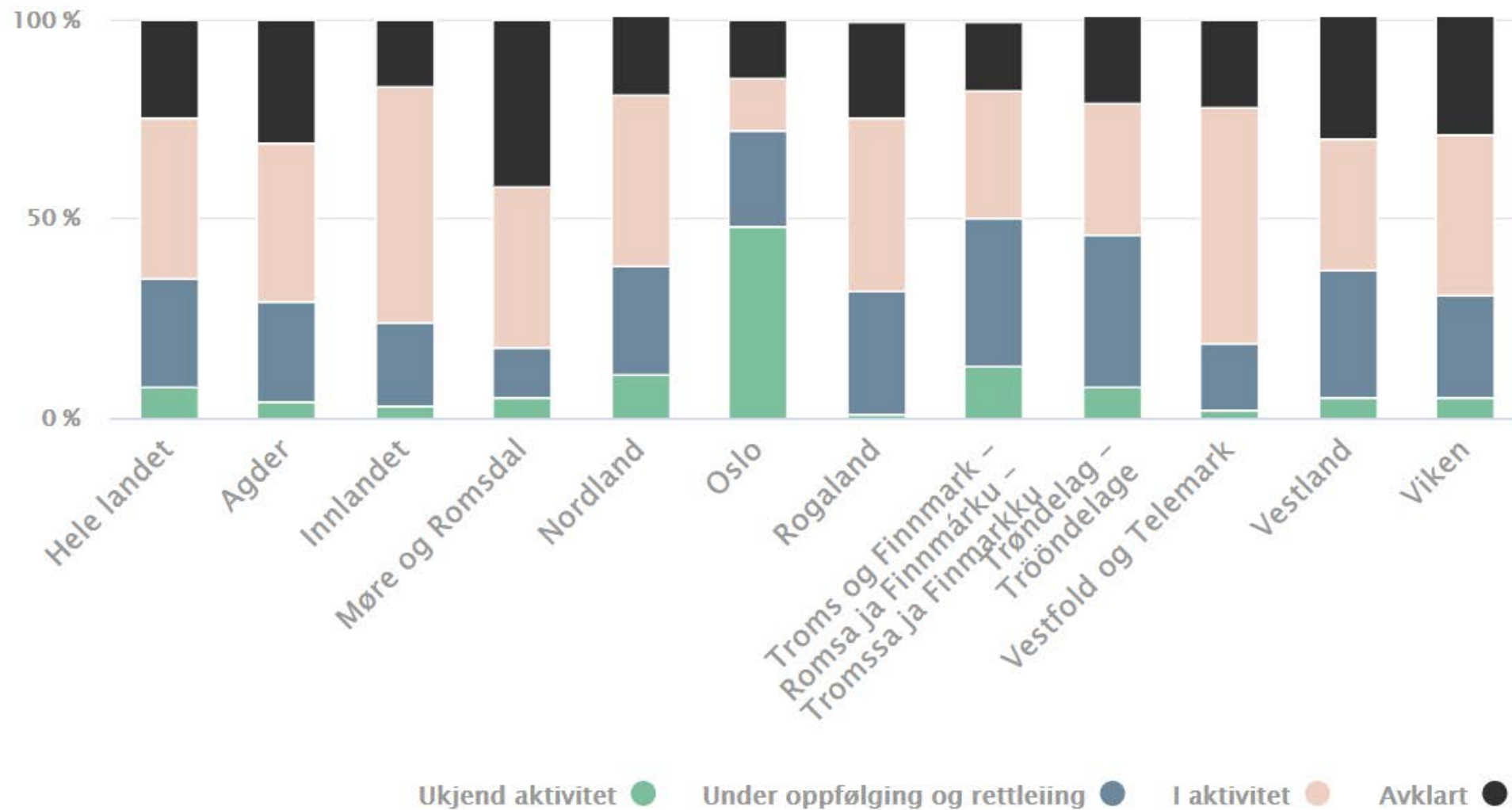
Oppdraget vårt er definert i forskriften:

- Ha oversikt over og ta kontakt med alle i målgruppen
- Tilby råd og veiledning (karriere og sosialfaglig)
- Tilby tiltak, aktivitet og opplæring som fører frem til formell opplæring eller arbeid
- Koordinere bistand til ungdom i målgruppen
- *Kan* jobbe frafallsforebyggende
- Forslag i fullføringsreformen: øke til 24, samt at OT skal jobbe forebyggende

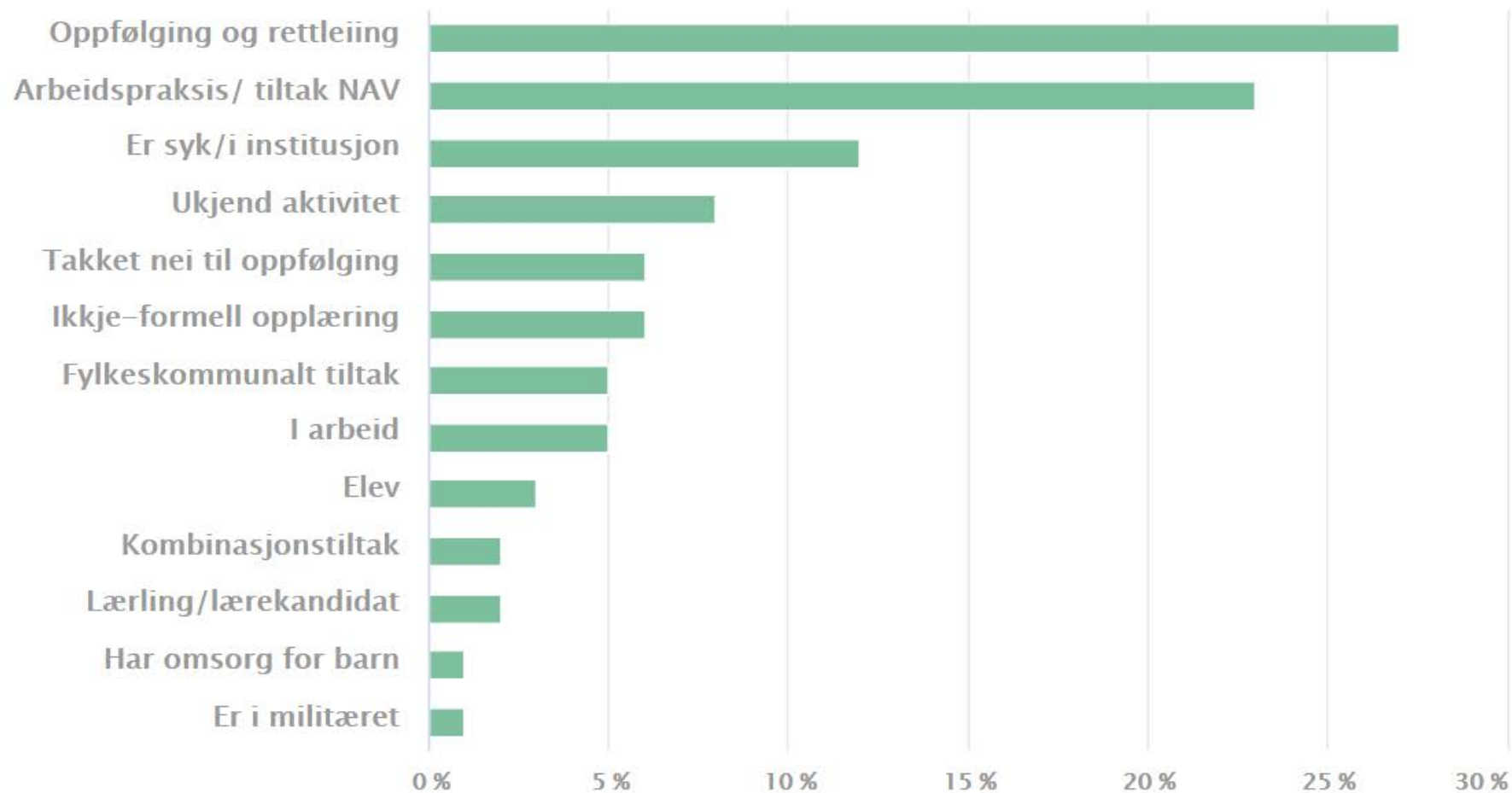

Status for ungdom i oppfølgingstenesta, per fylke

Detaljert status for ungdom i oppfølgingstenesta juni 2021

Ungdom tilmeldes OT av ulike grunner

- Ikke – søkere : 34 %
 - Takket nei/ikke møter til skole/ lære plass : 14%
 - Sluttet i skole/ lære : 29%
 - Andre grunner (herunder ikke fått lære plass) : 20%.
-
- ✓ Mange er i OT 2 år på rad, i gjennomsnitt 40%
 - ✓ Varierer fra 44% - 35 % i fylkene

Noen kjennetegn ved ungdommene kan være

- Mye fravær fra ungdomsskolen og videregående opplæring
 - Lærevansker og læringsutfordringer
 - Faglige hull – lav mestringsfølelse
 - Mobbehistorie
 - Vanskelige familieforhold, barnevern, flyttinger
 - Psykisk uhelse
 - Rus
-
- Noen er skolelei og trenger et hvileår, uten store utfordringer
 - Noen får ikke læreplass
 - Men vi ser større utfordringer, mer komplekse forhold – lenger fra utdanning enn før

Hva trenger ungdommene ?

- Tid
- Tett på
- Tillit
- Forståelse for situasjonen og at ting er vanskelig
- Anerkjennelse for den de er og hvordan de har det
- Noen ganger; et lite spark bak
- Utfordringer
- Koordinering, hjelp til å finne frem i systemet
- Faglig påfyll og repetisjon
- Karriereveiledning
- Behandling
- Praktisk bistand
- Individuelle tilpasninger samtidig som ungdommen er en del av «normalen» er viktig!
- Fremtidstro og tilhørighet

Samarbeid OT - skoler og lærebedrifter – hva er viktig?

- ✓ God kjennskap til hverandre og kunnskap om oppdrag og tilbud
- ✓ Lett å få tak i, tilgjengelighet hos begge parter
- ✓ Være enige om at vi vil det samme – ungdommenes beste, fullføre videregående opplæring og stå på egne ben
- ✓ Utholdenhet i oppfølging
- ✓ Samtidighet i oppfølging
- ✓ God informasjon i overganger
- ✓ Fleksibilitet

Dette gjelder også i samarbeidet OT - folkehøgskoler og VGO!

Samarbeid med OT

- ✓ OT kobles på ved avbrudd fra skolen, slik som i ordinær vgo
- ✓ OT kan bidra med veiledningssamtaler, sosialfaglig
- ✓ OT kan bidra med karriereveiledning og informasjon om utdanningsmuligheter
- ✓ OT kan bidra med kontakt med hjelpetjenester, koordinering osv

Ta kontakt, og etterspør OT uansett hvilket fylke dere hører til!

Informasjon finner dere på fylkeskommunenes nettsider uavhengig av organisering

Ta kontakt med nasjonal gruppe ved undertegnede om dere ikke finner frem, vi har stort sett kontaktinfo.

Meld inn utfordringer, behov og ros! Det er bare sånn vi blir bedre😊😊😊

Oppfølgingstjenesten i Vestfold og Telemark

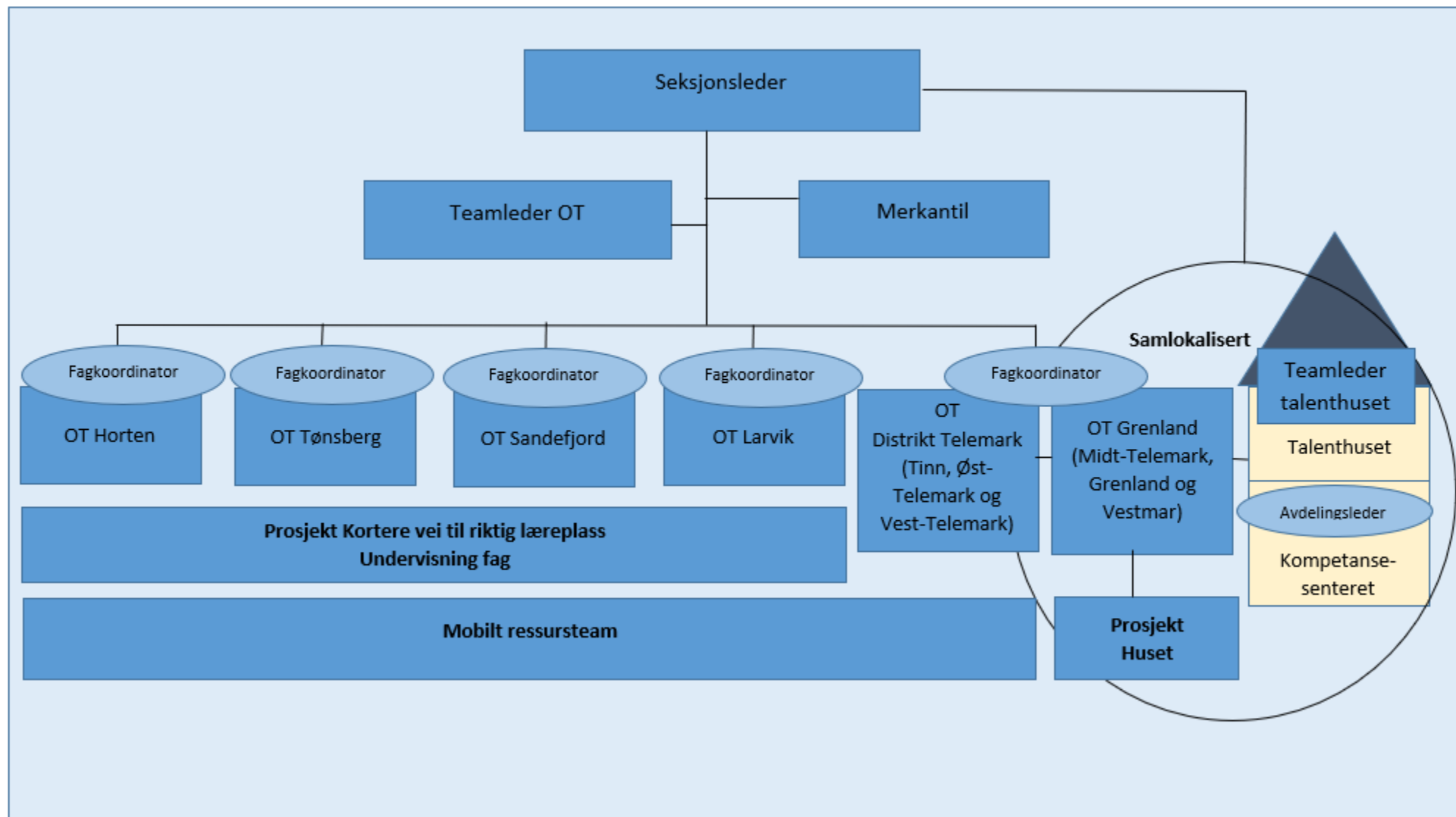
- Sammen skaper vi muligheter !

- ✓ Raus
- ✓ Profesjonell
- ✓ Fleksibel

Organisering seksjon Oppfølgingstjenesten

Ved avdelingene våre tilbyr vi

- Karriereveiledning (Job Pics, Karriereverktøy og VIP 24)
- Arbeidspraksis - og kurs i arbeidslivskunnskap
- Opplæring i grunnleggende ferdigheter
- Sosial læring og fokus på livsmestring
- Opplevelser og kunnskap knyttet til natur, miljø og fysisk aktivitet
- Opplæring i fag
- Deltagelse i ulike prosjekter i OT-regi eller i samarbeid med kommuner og organisasjoner

KLART: Johannes Chongolo (19) er fornøyd med mulighetene som ligger i lån av utstyr på BUA Larvik. Her sammen med Fredrik Purser fra Oppfølgingstjenesten. Foto: Per Albrigtsen

Fikk jobben med å få alt klart

Windjammer

- ✓ *Seilaset forandret måten jeg ser på livet*
- ✓ *Sosial angst har blitt dempet. Brukte beroligende og andre medisiner daglig før - nå tar jeg ikke noe.*
- ✓ *Føler at jeg utfordrer meg selv nå hjemme også - og jeg opplever mestring*
- ✓ *For første gang på flere år har jeg nå begynt å spise middag sammen med familien, det gjorde jeg ikke før*
- ✓ *Når jeg for eksempel er i byen går jeg bort til venner jeg har på sosiale medier – det ville jeg ikke ha turt før*
- ✓ *Ja, det er noe alle burde oppleve. Mestringsfølelse. vennskap. Rutiner*
- ✓ *En blir styrket både psykisk og fysisk.*

For mer informasjon

Facebook

- Oppfølgingstjenesten i Vestfold og Telemark Fylkeskommune – lik siden og følg med!

Nettsiden

- <https://www.vtfk.no/meny/tjenester/opplaring-og-folkehelse/oppfolgingstjenesten/>